



PROJECTE LINGÜÍSTIC
ESCOLA LA SÍNIA

Desembre 2022

INDEX

1. Introducció
2. Context sociolingüístic
 - 2.1 Anàlisi sociolingüístic de l'entorn
 - 2.2 Anàlisi sociolingüístic de les famílies i alumnes de l'escola
 - 2.3 Anàlisi sociolingüístic de l'equip docent
3. Marc Normatiu
4. El tractament de les llengües des d'una visió plurilingüe i intercultural
 - 4.1 Objectius generals
 - 4.2 Model plurilingüe i intercultural
5. El tractament integrat de les llengües: llengües comunicatives i d'aprenentatge
 - 5.1 El català llengua de comunicació i convivència
 - 5.2 L'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana
 - 5.2 La llengua castellana: llengua de comunicació i aprenentatge
 - 5.3 La llengua anglesa: llengua de comunicació i aprenentatge
6. Aprenentatge competencial de les llengües en un entorn multicultural i plurilingüe
 - 6.1 Educació Infantil
 - 6.2 Educació Primària
 - 6.3 Les biblioteques de cicle
 - 6.4 L'avaluació
 - 6.5 Avaluació interna i externa com a eina de millora
7. Acollida d'alumnat nouvingut. L'ensenyament de la llengua d'acollida, el català.
8. Annex

1. INTRODUCCIÓ

L'elaboració d'aquest document neix de la revisió del projecte lingüístic creat el 2018, i sota el règim lingüístic de l'educació primària que es regeix pels principis establerts al títol II de la Llei d'educació, i per les disposicions reglamentàries de desplegament.

Per què ens plantegem la creació del nou projecte lingüístic de centre?

1. La realitat lingüística dels alumnes i famílies del centre ha canviat substancialment ampliant la diversitat i riquesa idiomàtica referent a les primeres llengües (maternes), i essent la llengua catalana la L2 o la L3.
2. Perquè entenem la llengua com a vehicle de comunicació i convivència, i en concret la llengua catalana com a nexa d'unió entre la gran diversitat lingüística del centre.
3. Perquè incorporem una nova concepció envers el tractament de les llengües a l'escola incorporant les bases del plurilingüisme al concepte d'immersió lingüística desenvolupat fins al moment.
4. Perquè l'aprenentatge de la llengua és transversal desenvolupant-se en totes les àrees curriculars.
5. Perquè el tractament de les llengües ha de ser lineal i coherent al llarg de l'escolarització mostrant una continuïtat entre els diferents cicles.
6. Perquè el tractament de les llengües requereix d'una visió conjunta de tot l'equip de centre, analitzant i reflexionant sobre la pràctica educativa i concretant les noves estratègies d'actuació.
7. Perquè hem d'aprofitar la gran diversitat lingüística de l'escola com a font d'aprenentatge i d'intercomprensió entre les llengües, tot fent-les visibles.
8. Perquè les noves línies del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya pel que fa al tractament de les llengües ens avala fortament la línia de centre i la realitat sociocultural i sociolingüística de centre.

Segons l'article 4: Règim lingüístic

2. Els centres estableixen en el projecte lingüístic, que s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn, els criteris per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i per al seu tractament i ús, els criteris per a la implementació d'estratègies orientades a l'adquisició de la competència plurilingüe dels alumnes, les mesures per fomentar l'estudi de llengües no curriculars i d'altres cultures presents en la comunitat educativa i els criteris per a l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut.

2. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

2.1. Anàlisi sociolingüístic de l'entorn

La ciutat de Vic, és i ha estat des dels anys 60 ciutat d'acollida, primer de ciutadans que provenien de diferents parts de l'Estat Espanyol, i a partir dels anys 90 de ciutadans extracomunitaris. En concret, el barri del Remei (zona sud de la ciutat) és on hi ha hagut el percentatge més elevat en quant a la instal·lació de la població nouvinguda, en relació a la resta de la ciutat. Aquest fet queda reflectit en el fet que el barri manifesta un procés de transformació social, urbanístic i de creixement demogràfic important, al mateix temps que queda ben representat a l'escola.

- **Dades d'immigració a la ciutat de Vic.**

Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (2021) la població de Vic és de 47.319 habitants, els quals 13.702 són de nacionalitat estrangera, un 34.53% aproximadament del total de la població.

Si comparem les dades recollides a aquest document (dades del 2021) és ben evidenciat que la població de Vic, al llarg d'aquests darrers 18 anys ha viscut un augment tant de població autòctona com de població estrangera a la ciutat de Vic.

	2004	2021
POBLACIÓ NACIONALITAT ESPANYOLA	30.376 hab. (80.84%)	33.612 hab. (65.47%)
POBLACIÓ NACIONALITAT ESTRANGERA	7.202 hab. (19.16%)	13.702 hab. (34.53%)
TOTAL POBLACIÓ DE VIC	37.578 hab.	47.319 hab.

- **Detall de l'origen de la població estrangera a la zona sud**

Segons les dades de l'Ajuntament de Vic, al Pla Estratègic Comunitari del Remei, el desembre de 2021, a la zona sud de la ciutat, barri on està ubicada l'escola, el 45% és de nacionalitat estrangera i el 55% de nacionalitat espanyola. Actualment al barri hi conviuen un total de 54 nacionalitats diferents.

Un canvi substancial en aquests 18 anys ha estat la procedència de la població immigrada ja que s'ha diversificat i s'ha vist modificat el major pes migratori, que requeria sobre la comunitat magrebí. Actualment, l'origen de la població estrangera al barri i el % de cada una de les nacionalitats queda recollit en la taula següent:

NACIONALITAT	PERCENTATGE DE POBLACIÓ
Espanya	55%
Ghana	10%
Marroc	10%
India	8%
Nigeria	4%
Senegal	3%
Xina	2%
Països Sud-Americans	3%
Països de la UE	1%

- **Dades d'increment d'alumnat estranger per exercicis lectius (2020/2023)**

Al llarg dels darrers 3 cursos escolars, el percentatge d'alumnat de nacionalitat estrangera veiem que s'ha mogut amb una forquilla d'entre el 53 al 79 %, sense mostrar un increment i decreixement substancial en aquests cursos acadèmics. Tampoc hi ha un canvi significatiu en la diversitat de nacionalitats que conviuen actualment al centre.

CURS ACADÈMIC	% ALUMNES NACIONALITAT ESTRANGERA	Nº DE NACIONALITATS
22-23	72%	16
21-22	53%	18
20-21	79%	16

- **Procedència de l'alumnat curs 2022/2023**

Tal i com ja s'ha apuntat l'escola ha viscut un canvi en relació al país o zona de procedència del nostre alumnat, essent els alumnes de procedència subsahariana el major % d'alumnat de l'escola superant el magrebí que va ser, durant molts anys, el més elevat a l'escola.

Cal dir però, que un alt percentatge de l'alumnat de nacionalitat estrangera, han nascut a Catalunya i en concret a la ciutat; per tant estem parlant del país de procedència de les seves famílies.

PROCEDÈNCIA	Nº ALUMNAT (%)
Subsahariana	37,70%
Magrebí	18,47%
Espanyola	28,57%
Àsia	13,54%
Llatinoamericana	1,47%

Europa de l'est	0,25%
Altres	0
Total	406

2.2 Anàlisi sociolingüística de les famílies i alumnes de l'escola

La gran mobilitat de les famílies i de l'alumnat, fan que les dades que recollim són constantment variables. Però ens centrarem en les dades recollides el curs 2021/2022, mitjançant una enquesta que vam passar als alumnes de l'escola per conèixer quina llengua parlaven a casa per tal de tenir registre de la diversitat de primeres llengües que conviuen a l'escola.

Així doncs, els resultats recollits ens mostren que a l'escola hi ha una gran diversitat i riquesa lingüística, comptabilitzant 23 llengües familiars diferents:

1. Català
2. Castellà
3. Anglès
4. Francès
5. Amazigh
6. Àrab
7. Xinès
8. Twi
9. Polonès
10. Pakistanès
11. Igbo
12. Yoruba
13. Edo
14. Panjabi
15. Bengali
16. Hindi
17. Vini
18. Pular
19. Hausa
20. Mandinga
21. Bambara
22. Ewé
23. Tongu

Davant aquesta realitat constatem que la majoria dels alumnes de l'escola inicien l'escolarització sense conèixer la llengua catalana, essent aquesta la 2a o 3a llengua d'ús per part dels alumnes.

Cal especificar però que la llengua catalana és la llengua de comunicació i interacció entre els iguals, essent la frontissa que uneix aquesta diversitat i riquesa lingüística.

Pel que fa a les famílies, tenim la sensació que hi ha hagut un descens de famílies que fan ús del català i que com a llengua d'ús i comunicació a l'escola incorporen abans el castellà que el català (potser és una simple percepció ja que no tenim dades recollides).

2.3 Anàlisi sociolingüístic de l'equip docent

Fer un anàlisi sociolingüístic de l'equip docent del centre és realment complex ja que la plantilla és molt variable i el grau de mobilitat cada curs escolar és molt elevat. El curs passat aquesta es va moure aproximadament un 35% del total de l'equip docent. Aquesta situació fa que sigui poc representativa recollir les dades sociolingüístiques de l'equip docent.

Tot i així, enguany hem recollit dades del claustre a través d'una enquesta. Els resultats mostren que el 87'1% es considera totalment bilingüe català/castellà i que un 16'1% disposa de la titulació superior (C2) en llengua catalana. Referent al coneixement de llengües estrangeres, el 96,8% del claustre coneix la llengua anglesa i la té com a L2 i un 3'2% ho fa amb el francès. La titulació d'anglès adquirida pel claustre, reflectida en percentatges, indica que un 25'8% disposa del títol A1 dins el Marc Comú Europeu de les Llengües, un 19'4% l'A2, un 29% el B1, un 19'4% el B2 i un 6'4% el C1. Aquest augment del coneixement de la llengua anglesa per part del professorat ens ha ajudat, donada la diversitat de llengües de la Comunitat Educativa, a trobar una llengua que fa de nexa per arribar a una entesa efectiva entre l'escola i les famílies. Per aquest motiu, l'Escola La Sínia segueix fomentant la necessitat d'aprendre com a mínim, una llengua estrangera.

3. MARC NORMATIU

Llei 8/2022, del 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari (DOGC núm. 8686, de 10.6.2022)

Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació: títol II, del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, articles del 9 al 18 (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)

Decret llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius (DOGC núm. 8678A, de 30.5.2022)

Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. (DOGC núm. 7477, de 19.10.2017)

Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica (DOGC núm. 8762, de 29.9.2022)

Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 6900, de 26.6.2015)

Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius: article 5.1 (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)

Ordre ENS/108/2018, de 4 de juliol, per la qual es determinen el procediment, els documents, els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 7659, de 9.7.2018)

Ordre ENS/164/2016, de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària (DOGC núm. 7148, de 23.6.2016)

Segons la **Llei d'Educació 12/2009**,

Article 10. Dret i deure de conèixer les llengües oficials

1. Els currículums han de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana en finalitzar l'ensenyament obligatori, d'acord amb el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.

Article 15. Programes d'immersió lingüística

1. El Departament, per tal que el català mantingui la funció de llengua de referència i de factor de cohesió social, ha d'implantar estratègies educatives d'immersió lingüística que n'assegurin l'ús intensiu com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge. La definició d'aquestes estratègies ha de tenir en compte la realitat sociolingüística, la llengua o les llengües dels alumnes i el procés d'ensenyament del castellà.

- 2. Els centres han d'adaptar els horaris a les característiques dels programes d'immersió lingüística, tenint en compte el nombre d'hores de les àrees lingüístiques que s'hagin d'impartir al llarg de l'etapa.*

Fent referència al marc normatiu vigent encara durant el curs 2022/2023, **decret 119/2015, de 23 de juny**, pel qual s'estableix **l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària on es despleguen els currículums**, s'explicita el següent:

Article 4

2. Els centres estableixen en el projecte lingüístic, que s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn, els criteris per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i per al seu tractament i ús, els criteris per a la implementació d'estratègies orientades a l'adquisició de la competència plurilingüe dels alumnes, les mesures per fomentar l'estudi de llengües no curriculars i d'altres cultures presents en la comunitat educativa i els criteris per a l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut.

3. En acabar l'ensenyament obligatori, el sistema educatiu a Catalunya ha de garantir que tots els alumnes, independentment del seu origen lingüístic familiar, tinguin un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement de, com a mínim, una llengua estrangera amb l'objectiu que assoleixin les competències bàsiques que s'estableixen en el Marc europeu comú de referència per a les llengües. Els centres podran oferir opcionalment, la introducció d'una segona llengua estrangera.

4. La implantació d'estratègies educatives d'immersió lingüística s'ha d'ajustar al que estableix la Llei d'educació.

Fent referència al marc normatiu vigent, que es desplegarà en la seva totalitat al llarg dels 4 propers cursos, **decret 175/2022, de 27 de setembre**, pel qual s'estableix **l'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica**, s'explicita el següent:

Article 3

k) Domini de la llengua: la llengua se situa al centre del procés d'aprenentatge, ja que

és l'instrument d'accés a la informació i a la construcció de coneixement. L'aprenentatge de les llengües es planteja des d'una perspectiva competencial, a través dels enfocaments metodològics centrats en l'aprenentatge integrat de les llengües i d'aquestes amb els continguts, tenint sempre la llengua catalana, i l'aranès a l'Aran, com a centre de gravetat i llengua de referència en el marc de l'horari escolar.

Article 4

i) Utilitzar la llengua catalana en tots els contextos relacionats amb els aprenentatges tant formals com informals.

j) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en llengua catalana i en llengua castellana, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.

k) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.

Article 5

2. En acabar l'ensenyament obligatori, el sistema educatiu a Catalunya ha de garantir que tots els i les alumnes, independentment del seu origen lingüístic familiar, tinguin un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement de, com a mínim, una llengua estrangera, amb l'objectiu que assoleixin les competències que s'estableixen en el Marc europeu comú de referència per a les llengües.

4. Els centres estableixen en el projecte lingüístic, que s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'alumnat i de l'entorn, els criteris per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i per al seu tractament i ús, els criteris per a la implantació d'estratègies orientades a l'assoliment de la competència plurilingüe dels i de les alumnes, les mesures per fomentar l'estudi de llengües no curriculars i d'altres cultures presents en la comunitat educativa i els criteris per a l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut, tenint present que el català és la llengua de referència i d'aprenentatge del sistema educatiu.

Segons el document de la Generalitat de Catalunya, **El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya: [L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural](#)** aquest especifica:

El Govern de Catalunya dissenya la política lingüística educativa amb l'objectiu de dotar els alumnes d'una competència sòlida-basada en el domini de la llengua vehicular, el català i/o l'occità, com a garantia d'equitat i de qualitat educativa, i en el desenvolupament del plurilingüisme de l'alumnat-que els permeti desenvolupar-se i actuar en la societat on viuen i en l'entorn global, i disposar de les habilitats lingüístiques i cognitives que requereixen les noves necessitats del mercat laboral.

La llengua vehicular de l'aprenentatge i d'ús habitual a l'escola és el català i, en els contextos en què l'alumnat és majoritàriament no catalanoparlant, s'incorporen les estratègies metodològiques pròpies dels programes d'immersió lingüística.

4. EL TRACTAMENT DE LES LLENGÜES DES D'UNA VISIÓ PLURILINGÜE I INTERCULTURAL

En el marc d'aquesta societat plural, multicultural i plurilingüe i davant la gran diversitat lingüística que caracteritza el centre, la llengua catalana és la llengua de comunicació i interacció entre iguals. És la llengua catalana la que uneix i acosta cultures, llengües, coneixement, etc. Convertint-se en la llengua vehicular de l'escola i la llengua principal d'ensenyament-aprenentatge.

El castellà, com a segona llengua oficial, és llengua d'aprenentatge i de comunicació, en especial d'aquelles situacions familiars i/o d'alumnat que ho requereixen per a una millor comprensió i entesa.

I la llengua anglesa, és la primera llengua estrangera d'aprenentatge de l'escola, i que a l'igual que la llengua castellana, esdevé i és llengua de comunicació amb determinats alumnes i les seves famílies.

Però alhora, l'escola defensa i afavoreix el reconeixement de la gran diversitat lingüística dels alumnes i les seves famílies fent-les visibles, tant a nivell de centre com a nivell d'aula, entenent-les com a font de connexió entre llengües, d'intercomprensió i

facilitadores de l'aprenentatge de les llengües de la societat d'acollida i aprenentatge formal (català, castellà i anglès).

Tal i com entén Juli Palou (2011): “Aprendre una llengua és obrir una finestra a una nova manera de veure el món... Si la llengua de casa es perd, la de l'escola no avança”.

4.1 Objectius Generals

Els objectius del PLC es concreten en:

1. Fer del català la llengua de comunicació i interacció amb tot l'alumnat i la comunitat educativa.
2. Fer del català la llengua principal d'ensenyament i aprenentatge en la dinàmica escolar.
3. Vetllar perquè tot l'alumnat assoleixi un bon domini en la competència lingüística (oral i escrit) tant en llengua catalana, castellana com anglesa.
4. Visibilitzar la gran diversitat lingüística que caracteritza el centre i afavorir l'ús de les primeres llengües (maternes) com a facilitador d'intercomprensió entre llengües.

4.2 Model plurilingüe i intercultural

A l'escola, tenint present que la llengua catalana és la llengua de comunicació i interacció amb els alumnes i la comunitat educativa, desenvolupa el tractament de les llengües des d'una visió plurilingüe. Segons el Marc europeu comú de referència (2001,) es defineix de la següent manera:

“El plurilingüisme, coneixement de diferents llengües, és diferent del multilingüisme, la coexistència de més d'una llengua en una societat determinada. El multilingüisme pot aconseguir-se amb la simple diversificació de les llengües ofertes en una determinada escola o en un sistema educatiu, o estimulants els alumnes a aprendre més d'una llengua estrangera, o reduint la posició dominant de l'anglès en la comunicació internacional. En canvi, l'enfocament plurilingüe posa l'accent en el fet que així com augmenta l'experiència lingüística d'un individu en el seu context cultural –de la llengua de

la llar a la de la societat i d'aquí a les llengües d'altra gent (apreses a l'escola, a l'institut o amb l'experiència directa)– l'individu no manté aquestes llengües i cultures en compartiments mentals separats estrictament, sinó que desenvolupa una competència comunicativa a la qual contribueix tot el coneixement i l'experiència lingüística i en la qual les llengües s'interrelacionen i interactuen. En situacions diferents, una persona pot recórrer de manera flexible a parts diferents d'aquesta competència per tal d'aconseguir una comunicació eficaç amb un interlocutor determinat. (...)

(...) Ja no es tracta d'aconseguir el domini d'una o dues, o fins i tot tres llengües, preses aïlladament, amb un parlant nadiu ideal com a model definitiu, sinó que la finalitat és desenvolupar un repertori lingüístic en què tinguin cabuda totes les habilitats lingüístiques. “

És per això que el tractament de les llengües al centre és el següent:

- El català és la llengua de comunicació, interacció i alhora la **llengua vehicular** d'aprenentatge entre iguals i L1 del context escolar.
- El castellà és considerada com a una L2; s'inicia la seva sistematització a nivell oral a partir de 1r de primària. Alhora és llengua de comunicació per aquelles situacions que ho requereixin.
- L'anglès és considerada com a una L3 i s'inicia la seva sistematització a nivell oral a partir de 1r de primària. En aquelles situacions que ho requereixin també és llengua de comunicació.
- Primeres llengües (maternes): són considerades com a riquesa lingüística escolar i com a pont i estratègia d'intercomprensió entre les llengües escolars.

Cal dir que la consideració de les llengües com a L1 (llengua vehicular), L2 (castellà) i L3 (anglès) dins l'escola és en relació al Projecte Educatiu de Centre i com a escola catalana. Aquesta consideració, segons la realitat de cada alumne, és variable ja que per a un alumne/a la L1 és sempre la llengua materna i, com a tal, el centre tenim la obligació de donar-li l'atenció i el tractament que li pertoca.

Per tant, depenent de la realitat de cada alumne/a, la L1, la L2 , la L3 i la L4, o fins i tot L5 o L6 seran considerades i tractades de diferent forma entre elles. Tenint sempre clar que la llengua catalana, és considerada **llengua vehicular**.

5. EL TRACTAMENT INTEGRAT DE LES LLENGÜES: LLENGÜES COMUNICATIVES I D'APRENTATGE

El tractament integrat de les llengües requereix d'un plantejament global i conjunt en l'ensenyament de les diferents llengües. L'ensenyament-aprenentatge d'aquestes passa per fer-ho de forma competencial tot facilitant-ne els seus usos en contextos reals, vivencials, funcionals i significatius. Uns contextos els quals hem d'anar fent cada vegada més transversals, integrats, connectats i complementaris entre sí; i abolint cada vegada més la fragmentació i desconexió d'aquests. Així doncs, hem de fer que l'aprenentatge d'una llengua sigui facilitadora d'una altra; que l'aprenentatge d'un aspecte concret de la llengua sigui transferible i comparable amb la d'una altra llengua buscant semblances, diferències, etc. Partint de les estratègies comunicatives i d'aprenentatges adquirits en la 1a llengua s'adquireixen les estratègies de les altres llengües a través de la interacció entre elles. És així com l'alumnat pot desenvolupar habilitats per l'alternança entre llengües.

És per aquestes raons, i davant la gran riquesa lingüística que ens caracteritza, de la importància de fer conscients als alumnes del procés d'ensenyament - aprenentatge de les llengües i de les intercomunicacions entre elles. Així doncs, davant aquesta concepció, en una mateixa sessió es poden treballar conjuntament les llengües oficials, més la 1a llengua estrangera (l'anglès) i connectar-ho amb les primeres llengües de l'alumnat.

Alhora, la llengua és considerada necessària i bàsica per a l'aprenentatge de totes i cada una de les àrees curriculars i fa que sigui entesa i tractada de forma transversal. Així doncs, tots els docents del centre, al marge de les especialitats, som potencials en l'ensenyament de la llengua afavorint l'adquisició òptima i el bon domini de la llengua.

Tot i haver especificat aquesta visió més transversal entre les llengües, a continuació especifiquem quin tractament té cada una d'elles al centre.

5.1 El català llengua de comunicació i convivència

La llengua catalana és la llengua principal d'interacció i comunicació a l'escola, essent frontissa entre la diversitat lingüística i cultural que ens caracteritza. La gran diversitat cultural i lingüística de l'escola, essent un 99% d'alumnat que no té la llengua catalana com a 1a llengua, requereix que aquesta sigui la llengua de cohesió entre tot l'alumnat i la comunitat educativa de l'escola.

5.2 L'ensenyament/aprenentatge de la llengua catalana

5.2.1 Llengua oral

La principal prioritat i on l'escola posa més èmfasi és en el desenvolupament i aprenentatge de la llengua oral. L'objectiu principal és posar a l'infant en contacte amb la llengua catalana mitjançant la competència comunicativa tot desenvolupant-la en un espai contextualitzat i vivencial.

Així doncs, mitjançant la immersió lingüística, es desenvolupa un treball molt exhaustiu d'aquest àmbit tenint en compte:

- El coneixement del procés d'aprenentatge de la llengua catalana com a L2, pel que fa a l'equip docent.
- La contextualització de situacions, com a facilitadors d'experiències i vivències i consegüentment com a generadors d'habilitats conversacionals i de comunicació entre iguals i entre infant-adult.
- La consciència fonològica.
- L'estructuració mental, coherent i correcte, del missatge de l'alumnat per fer-ne una bona comunicació.

5.2.2 Llengua escrita

Aquesta manté una relació molt directa amb el domini de la llengua oral. La llengua escrita és present a totes les aules des d' 13, però pren responsabilitat directa amb els infants quan aquests mostren un bon domini de la llengua oral i quan mostren la

necessitat d'expressar de forma diferent el que fins al moment expressaven de forma oral, i ho volen fer de forma escrita.

Així doncs, des d'una visió constructivista, iniciem i desenvolupem el procés lectoescriptor, en les primeres etapes i en aquells alumnes que arriben a Catalunya provinents d'un país estranger.

Cal tenir en compte que la realitat multicultural i plurilingüe de l'escola, requereix d'un treball més exhaustiu quan entrem en l'anomenat llenguatge acadèmic, ja que aquest cada vegada va agafant més complexitat i descontextualització i implica relacions cognitives més elevades. Sovint aquest llenguatge acadèmic va lligat a continguts d'àrees no lingüístiques, fet que ens confirma, de nou, la necessitat del tractament de les llengües des de totes les àrees curriculars i no exclusivament de la de llengua.

5.3 La llengua castellana, llengua de comunicació i d'aprenentatge

5.3.1 Llengua oral

Aquesta és considerada llengua de comunicació i d'interacció a l'etapa d'Educació Infantil i a partir de cycle inicial s'incorpora com a llengua d'aprenentatge. Pren un gran valor comunicatiu i d'expressió partint de situacions contextualitzades i d'interrelació amb les experiències desenvolupades amb la llengua catalana, d'ús i aprenentatge. Així doncs, la interrelació entre la llengua catalana i la llengua castellana pren un gran valor per a l'aprenentatge i ús d'aquestes.

Alhora, aquest valor comunicatiu i d'interacció, s'extrapola amb les famílies i en general amb tota la comunitat educativa, essent llengua també de cohesió social i convivència.

5.3.2 Llengua escrita

El tractament de la llengua castellana com a llengua escrita, segueix el mateix procés que en llengua catalana i es va desenvolupant de forma paral·lela des de la intercomunicació i intercomprensió entre elles.

El fet que els alumnes mostrin un bon domini de la llengua catalana, tant a nivell oral com a nivell escrit (tractada com a L2), fa que l'aprenentatge i ús de la llengua castellana sigui un procés natural i molt més simple ja que el codi lingüístic i

l'estructura de la llengua són pràcticament iguals (tenint present sempre que el 99% de l'alumnat de l'escola té com a primera llengua una llengua no romànica i amb un codi lingüístic totalment diferent al nostre (àrab, xinès, panjabi, twi, etc.)

5.4 La llengua anglesa, llengua de comunicació i d'aprenentatge

La llengua anglesa, tal i com ja s'ha explicat anteriorment, és la 1a llengua estrangera d'aprenentatge, tot i que contemplant el context sociolingüístic de centre, aquesta és entesa i tractada com a L1, L2 o L3.

5.4.1 Llengua oral

A nivell oral, la llengua anglesa és present al centre des d' 13 fins a 6è. En les primeres edats pren un valor més de comunicació i es busca la interrelació amb el treball desenvolupat a l'aula en altres àrees curriculars (contextualització). A mesura que s'avança en edats, a partir de 1r de primària, aquesta pren un grau de complexitat més elevat i de caire més acadèmic, buscant també aquesta interconnexió entre àrees per tal d' afavorir l'aprenentatge significatiu i transversal.

Ahora, aquest valor comunicatiu i d'interacció, s'extrapola amb les famílies i en general amb tota la comunitat educativa, essent llengua també de cohesió social i convivència.

5.4.2 Llengua escrita

El procés de l'aprenentatge de la llengua escrita en llengua anglesa, segueix la mateixa línia i procés que en el de la llengua catalana i castellana. Al ser considerada com a L1, L2 o L3 fa que el centre requereixi d'una planificació personal i multinivell, a l'igual que en les altres dues, per tal de donar resposta a totes les necessitats dels alumnes. Així doncs, aquest procés s'inicia a 1r de primària de forma sistematitzada, però per a aquells alumnes que tenen la llengua anglesa com a 1a llengua aquest pot ser iniciat a 15.

6. APRENTATGE COMPETENCIAL DE LES LLENGÜES EN UN ENTORN MULTICULTURAL I PLURILINGÜE

Segons el **decret 175/2022, de 27 de setembre**, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica *"Els centres estableixen en el projecte lingüístic, que s'ha de concretar*

a partir de la realitat sociolingüística de l'alumnat i de l'entorn, els criteris per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i per al seu tractament i ús, els criteris per a la implantació d'estratègies orientades a l'assoliment de la competència plurilingüe dels i de les alumnes, les mesures per fomentar l'estudi de llengües no curriculars i d'altres cultures presents en la comunitat educativa i els criteris per a l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut, tenint present que el català és la llengua de referència i d'aprenentatge del sistema educatiu.”

Així doncs, l'objectiu de la tasca docent i de l'escola és acompanyar i ajudar tot l'alumnat a ser competent lingüísticament parlant, en totes aquelles llengües d'ensenyament-aprenentatge formal i no formal; i que sigui capaç de dominar una o més llengües a nivell global, i des de les diferents dimensions, per tal de poder viure i interactuar en aquesta societat cada vegada més plural, multicultural i plurilingüe.

6.1 Educació Infantil

A l'etapa d'Educació Infantil tot el desenvolupament de l'etapa i dels aprenentatges es fan en llengua catalana, aplicant el programa d'immersió lingüística.

Aproximadament el 99% dels alumnes inicien l'escolarització a l'escola i consegüentment el seu primer contacte directe d'immersió en la llengua catalana a I3. Així doncs, l'escola ha d'oferir el màxim d'espais i situacions per afavorir i facilitar el contacte amb la llengua catalana i el seu aprenentatge, dins el grup aula prioritant la comunicació i la cohesió social entre els iguals, tractada de forma transversal.

El docent és un model lingüístic primordial en aquesta etapa per tal d'afavorir l'aprenentatge de la llengua catalana, com també ho són els propis companys d'aula que tenen el català com a primera llengua, i els altres companys dels nivells de I4 i I5 que ja mostren un millor domini d'aquesta.

El treball de la llengua oral, tant pel que fa a l'expressió com a la comprensió, és l'eix central a desenvolupar a I3; pel que fa a I4 es continua apostant fortament pel domini d'aquesta iniciant un treball més exhaustiu i específic de consciència de la llengua, anant més enllà de l'acte de comunicar. I pel que fa a I5 es consolida tot el treball desenvolupat als nivells anteriors i iniciant el procés lectoescriptor.

Paral·lelament a tot aquest procés, l'escola potencia i afavoreix el reconeixement de les primeres llengües en tota acció d'aula i de centre; per tant en tot acte de comunicació i aprenentatge, de forma natural, afavorirem la intercomunicació amb totes aquelles llengües existents a cada aula, per tal de facilitar l'aprenentatge entre elles (castellà, anglès, amazigh, twi...)

6.2 Educació Primària

Pel que fa a l'etapa d'Educació Primària partim que els alumnes, en un percentatge elevat, no inicien el Cicle Inicial amb un domini prou correcte del llenguatge oral a nivell comunicatiu i d'expressió, en llengua catalana.

La realitat del centre ens porta a desenvolupar un fort dispositiu de recursos humans i estratègies per tal que l'alumnat d'aquesta etapa consolidi el procés lectoescriptor en llengua catalana per a posar unes bones bases en relació la competència lingüística. És a partir del coneixement de la llengua catalana que s'afavoreix la transferència en la resta de llengües d'aprenentatge (castellà, anglès, llengües d'origen).

Segons els experts, el no domini de la llengua pot ser motiu d'exclusió social i de desvinculació escolar, és per aquests motius que el centre desenvolupa agrupaments flexibles segons els nivells acadèmics dels alumnes del cicle (1r i 2n) amb l'objectiu de poder adequar millor la nostra intervenció educativa a les necessitats dels alumnes per tal que, tots i cadascun d'ells, progressi segons el seu nivell inicial. Un bon domini del procés lectoescriptor és primordial per a l'assoliment de les altres competències i sobretot per tal que el seu procés d'aprenentatge al llarg de l'escolarització sigui positiu.

En quant a la resta de cicles: Mitjà i Superior; el tractament de les llengües segueix la mateixa línia a tot el centre, tenint present que en aquestes edats la llengua pren un grau de complexitat més elevat passant d'unes finalitats més comunicatives a unes de més acadèmiques. Adquirir les capacitats lingüístiques necessàries (nivells de llengua oral i escrita apropiats a la seva edat i al currículum) per tal de poder seguir tasques acadèmiques d'una llengua nova requereix de com a mínim 5 anys i es necessita de molts i diversificats recolzaments.

Això ens porta a concretar i a desenvolupar un seguit d'estratègies per tal de continuar adequant la resposta docent als diferents nivells i processos en què estan els alumnes. Aquests es concreten en:

- Agrupaments homogenis en sessions específiques per tal de treballar aspectes concrets de la llengua.
- Planificacions multinivells per adequar el repte educatiu als diferents nivells de l'aula i assegurar l'evolució de cada alumne segons el seu punt de partida.
- Planificació i organització sota els principis de la Taxonomia de Bloom.
- Desenvolupament de la teoria de la bastida (oferir als alumnes suports i ajustaments personalitzats, per tal que cada un d'ells pugui progressar en l'aprenentatge de la llengua segons el seu nivell actual de competència).
- El tractament transversal de les llengües en les estructures comunes.
- Conscienciació que tot l'equip docent del centre és docent en l'aprenentatge de la llengua, ja que aquesta és la eina per al desenvolupament de totes les altres àrees curriculars.

Tot el treball que fa el centre per l'aprenentatge de les llengües està enfocat en l'assoliment de les 10 competències lingüístiques específiques relacionades en les diferents competències clau que determina el Departament d'Educació.

6.3 Les biblioteques de cicle

Afavorir l'interès de l'infant envers els llibres i la lectura, tant com a **font d'informació** com pel **gust de la lectura** és un dels objectius que pren rellevància al centre.

Així doncs, les biblioteques de cicle han pres protagonisme envers l'espai biblioteca com a espai comú, amb la finalitat que aquestes siguin més properes als infants i el material de cada una d'elles sigui més adequat a l'edat, més ric i més focalitzat segons els interessos dels infants en funció de les edats i de les temàtiques.

El fons bibliogràfic d'aquestes contempen diferents gèneres bibliogràfics, així com la diversitat lingüística del centre, dotant-les de contes i/o llibres en llengua catalana, llengua castellana, llengua anglesa i en llengües maternes dels alumnes de l'escola.

6.4 L'Avaluació

Mitjançant proves avaluem el procés d'aprenentatge de cada un dels infants per tal de fer-ne un bon seguiment formatiu, el més personalitzat possible i així adequar millor la nostra tasca educativa. Per tal de fer l'avaluació de l'alumnat participativa i implicar-los com a avaluadors del seu propi aprenentatge, realitzarem rúbriques d'autoavaluació i de coavaluació. A més a més, els criteris d'avaluació de les Unitats Didàctiques de llengües es mostraran als infants per tal que sàpiguen què esperem que aprenguin i, amb la gradació d'aquests criteris, emprarem la rúbrica resultant per tal que sàpiguen en quin moment es troben dins del seu procés d'aprenentatge.

“La rúbrica és l'instrument d'avaluació formativa que consta d'una taula de doble entrada. En un dels eixos s'especifiquen els criteris d'avaluació de realització de les tasques i, en l'altre, els criteris d'avaluació dels resultats, normalment en 4 categories de qualitat (expert, avançat, aprenent i novell). Serveix a l'aprenent per l'autoregulació, ja que li ajuda a saber en quin moment es troba dins del procés d'aprenentatge i li especifica què ha de fer per millorar. També serveix per compartir els objectius d'aprenentatge i els criteris d'avaluació.” Segons la Xarxa de Competències Bàsiques de la Generalitat de Catalunya.

6.5 Avaluació interna i externa com a eina de millora

Per tal de fer una avaluació del nivell d'aprenentatge de les llengües a l'escola es fan un seguit de proves diagnòstiques a principi de curs per valorar el nivell d'adquisició de la llengua. Aquestes proves es realitzen de nou a final de curs, per fer una avaluació sumativa del que l'alumnat ha après i adquirit al llarg del curs. Aquesta avaluació interna es contraposa amb les avaluacions externes de 2n, 4rt i 6è de primària que ens facilita el Departament, siguin voluntàries o censals. D'aquesta manera, podem valorar objectivament si el nostre mètode d'ensenyament-aprenentatge s'adequa al que marca el Decret 175/2022. A més a més, ens permet veure on estem situats dins de la mitjana de Centres de Catalunya per tal de poder avaluar la nostra feina i fer-ne, si s'escau, propostes de millora.

7. ACOLLIDA D'ALUMNAT NOUINGUT I L' ENSENYAMENT DE LA LLENGUA D'ACOLLIDA; LA LLENGUA CATALANA

L'arribada d'un alumne nouvingut a l'escola, requereix d'una atenció acollidora i especial per tal que aquest es senti tranquil i protegit.

Fins a 2n de primària els alumnes s'incorporen al grup aula en la seva totalitat ja que es prioritza la relació entre iguals i la cohesió de grup, i és parlant, llegint i escrivint amb els iguals i en contextos significatius que aquests aprenen la llengua. La tasca de l'equip docent és propiciar i incentivar les relacions interpersonals per així afavorir el primer contacte amb la llengua catalana i l'aprenentatge d'aquesta, mitjançant la immersió lingüística.

El Departament d'Educació a través de la Subdirecció General de Llengua i Cohesió Social ha dotat la nostra escola d'una Aula d'Acollida, la qual cosa comporta un recurs més per poder oferir al nou alumnat acolliment, inclusió, aprenentatge i tutorització.

El centre contempla aquesta aula com un recurs dins l'estructura organitzativa, forma part de l'engranatge de suport en grups flexibles ja que cada alumne que hi assisteix ho fa en funció de la història personal-acadèmica en el moment de la seva arribada. És per això que el tutor de l'aula conjuntament amb el tutor d'aula d'acollida, concreten un horari personalitzat per a cada un dels alumnes nouvinguts que requereixen d'aquest suport i defineixen un Pla de Suport Individualitzat pensat sobretot en l'aprenentatge i coneixement de la cultura escolar i de la llengua catalana. En la presa de decisió d'aquest horari es contempla la procedència i el coneixement de les llengües,... Facilitant la participació al grup aula en aquelles àrees que per a l'alumne/a són potencialment positives i afavoridores de la cohesió de grup.

OBJECTIUS:

- Oferir a l'alumnat acolliment, integració, aprenentatge i tutorització.
- Detectar els coneixements previs per vincular-los als nous aprenentatges.
- Posar l'alumne en situació comunicativa (llengua funcional) amb la llengua catalana. Potenciar la competència comunicativa
- Acompanyar a l'alumne/a en els aprenentatges instrumentals per poder-lo inserir en la dinàmica del grup-classe tan aviat com sigui possible.
- Dissenyar i planificar els itineraris curriculars individuals.
- Dissenyar el procés d'avaluació permanent fins que deixi de tenir suport a l'aula.
- Coordinar el seguiment de l'alumne entre la tutora de l'Aula d'Acollida i el mestre tutor.
- Coordinar el treball que es realitza a l'Aula d'Acollida amb aquells professors que hi intervenen.
- Incorporar l'alumnat a l'aula ordinària progressivament i en coordinació amb el tutor tot acompanyant-lo en el procés de la competència conversacional al llenguatge acadèmic per facilitar l'accés al currículum ordinari.

Un món global, multicultural i plurilingüe requereix que als centres escolars es contemplin...

- Projectes lingüístics plurals i transversals
- Equips altament qualificats lingüísticament parlant
- Diversitat i riqueses lingüístiques en les comunitats educatives
- Visió d'oportunitat davant la diversitat cultural i lingüística

Només així, des dels centres educatius, aconseguirem que tot l'alumnat aconseguixi un bon assoliment de la competència lingüística i contribuïrem a fer una societat més rica culturalment i lingüística.